
Určitě se vrátím domů. 18. Letní škola politologických a ekonomických studií AIPES pohledem studentů ze Střední Asie

Halasné a nadšené fotografování 130 studentů z 20 zemí světa před budovou Karolina Univerzity Karlovy bylo prvním dějstvím střeďečního slavnostního vyřazení absolventů a předání diplomů posluchačům 18. ročníku Letní školy politologických a ekonomických studií AIPES (The American Institute on Political and Economic Systeme). Působivé fotografické kompozice, které spontánně vznikaly podle přátelství a vzájemné náklonnosti jednotlivých skupin studentů a které většinou zboural a přeskupil smích, dávaly tušit, že si tyto chvíle mladí opravdu užívají.

Z Prahy si po slavnostní promoci ve Velké aule Karolina odvezli diplom o absolvování prestižní mezinárodní školy, čerstvě nabyté nebo prohloubené znalosti oboru, pěkné fotografie, kontakty, vzpomínky, možná celoživotní přátelství. Vracejí se domů a teprve čas ukáže, jak budou moci nově získané znalosti a kontakty uplatnit v praxi, která je po skončení studií čeká. Pořadatelem letní školy AIPES byla nadace The Fund for American Studies ve spolupráci s Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy a Georgetown University a ve svých počátcích byla určena zejména pro studenty postkomunistických zemí střední a východní Evropy. Komunismus je v Evropě už 20 let minulostí a skladba zemí, ze kterých studenti na AIPES přijíždějí, se přirozeně proměňuje s tím, jak tyto země posilují své přirozené vazby v Evropě i v zámoří. Na jejich místo pozvolna nastupují další, například země středoasijské oblasti, které pomocí mezinárodní komunity univerzitních, akademických a vzdělávacích institucí potřebují, a jejich studenti si zde vedou víc než dobře. Výborná jazyková vybavenost, komunikační schopnosti, zjevné nadání a znalosti těchto studentů, ale i radost a atmosféra nadcházející slavnostní promoce poněkud zastiňují nelehké podmínky života v jejich domovině, které problesknou jen tak mezi řečí a jejichž řešení bude ležet na bedrech třeba právě této generace.

„Pokud jsme tady, v Praze,“ usmívá se Nina, „tak právo a ekonomika nejsou v rozporu, jak řekl na přednáškách náš pan profesor.“ Nina je z Gruzie a do tak křehké a jemné působící dívky by nikdo neřekl, že studuje tak tvrdý obor, jakým je právo se specializací na mezinárodní obchodní právo. „V Tbilisi studuji práva v magisterském programu, proto jsem tady na AIPES navštěvovala přednášky a semináře jak z ekonomiky, tak z politiky a dělala závěrečné zkoušky z obou předmětů. Právo a obchodní právo v Gruzii je opravdu velmi odlišné, ale samozřejmě znalosti z ekonomie, jak se přednášely zde, a základy politického systému a ústavy Spojených států, což je hlavní pilíř a základ amerického národního práva, budou pro mě velmi užitečné.“

Ale přesto, jak sama tvrdí, hlavní a velmi osobní důvod její návštěvy je jiný. „Přijela jsem nejen kvůli programu AIPES, ale především kvůli tomuto nádhernému městu, o kterém jsem toho tolik slyšela. Nejdůležitější z celého pobytu je pro mě lidská zkušenost, kdy se učíme a získáváme jeden od druhého, snažíme se porozumět různým jazykům a kulturám, získávat nové přátele - nikdy před tím jsem nepotkala nikoho ze Srbska nebo Polska a najednou to jsou moji přátelé,“ dodává dojatě.

poblahopřát studentům 18. Letní školy AIPES k získání diplomu přišel i polský premiér Donald Tusk (vpravo) v doprovodu prorektora UK pro zahraniční styky a mobilitu prof. MUDr. Jana Škrhy, DrSc., MBA

Donald Tusk při prohlídce historických prostor Karolina

Zvědavost a instinktivní náklonnost k Praze byla důvodem vydat se do centra Evropy i pro Gusu, další dívku ze Střední Asie, kterou bylo možno potkat na promoci 18. Letní školy AIPES. V Baku studuje Ázerbajdžánskou státní ekonomickou univerzitu.

„Pro mě je to velká zkušenost. Jedním z nejdůležitějších důvodů, proč jsem sem přijela, bylo to, že jsem chtěla vidět Prahu, a druhým byl politicko-ekonomický program letní školy, který je pro mě velmi užitečný. Naučila jsem se od svých profesorů mnoho nových věcí a jsem si jistá, že to vše upotřebím v mé budoucí profesi. Evropský a americký ekonomický i politický systém je velmi odlišný od systému středoasijských zemí, ale přesto jsem si jistá, že mohu přispět svými znalostmi a pomoci změnit ekonomický systém v mé zemi směrem k větší efektivitě a modernímu řízení ekonomiky státu.“ Ona sama si v tuto chvíli nejvíc cení přátelství, která tu navázala s mladými kolegy ze zahraničí, znalostí a zkušeností z kultury jiného národa a jeho obyvatel.

„Kde jinde bych mohl najednou potkat studenty z 20 zemí světa, což je více než sto lidí, a dozvědět se něco o jejich tradicích a kultuře?“, směje se Faizal, mladý muž z Uzbekistánu, „je opravdu těžké tolik lidí z tolika zemí dát dohromady a vytvořit jeden celek. Jedním z důvodů, proč jsem se rozhodl sem přijet, byla hodnota programu letní školy a to, kolik zkušeností zde mohu získat...“

Jeho odpověď už vlastně ani nepřekvapila, protože vzájemné ocenění lidské blízkosti, přátelství a možnosti učit se jeden od druhého prolínalo všemi diskusemi, kterým neodvratně se blížící odjezd domů dodával intenzivní naléhavost. Nezdá se to, ale tento mladý Uzbek ve svých 19 letech projel kus světa. „V současnosti studuji v bakalářském programu ve Spojených státech jako hlavní obor finančnictví a účetnictví, jako vedlejší obor studuji matematiku. Prožil jsem teprve devatenáct let, ale mohu říct, že toto bylo nejkrásnější v celém mém životě. Atmosféra byla velmi přátelská, profesori otevřeni diskusím, velmi nám pomáhali a povzbuzovali nás, abychom komunikovali a učili se od druhých studentů, protože tu nejsme od toho, abychom se učili jen sami za sebe, ale i od těch druhých a věřím, že právě toto patří mezi to nejcennější, protože ti, co tu dnes jsou, jsou nesmírně inteligentní, jsou také ctížádostiví a mají v životě velké cíle. Jsem skutečně pyšný, že k nim mohu patřit.“

A co tedy od svých mladých kolegů a přednášek získal on sám? „Cítím se jistější,“ odpovídá pohotově, „dokázal jsem vystudovat tento náročný program a to obohatilo můj denní život. Naučil jsem se, jak efektivněji komunikovat s lidmi, protože lidé jsou různí, mají různé kultury, vyznávají různé hodnoty, různá náboženství a musíte se s nimi naučit mluvit tak, abyste se vzájemně chápali, naučit se jim naslouchat a být tak přátelský, jak jen dokážete. Takže zlepšení komunikačních dovedností považuji za to nejdůležitější, co jsem se tu naučil.“

Poslední kratinké zamyšlení, které Faizal ještě stihl, než zazněly varhany a začala promoce, patřilo konkrétnímu využití získaných znalostí v jeho vlasti. A nelákalo by ho začít nejprve v cizině? Třeba by to mohlo být v lecjakém ohledu pro něj snazší... „Ne, určitě se vrátím domů, do Uzbekistánu. Naše budoucnost závisí na tom, jak budou její představitelé vzdělání, jak dokáží chápat souvislosti a vhodným způsobem komunikovat s veřejností, jejíž etnické složení a kulturní zázemí je velmi pestré a komplikované. Myslím, že jako jeden z těch, kteří budou spoluvytvářet budoucnost mé země, využiji a zhodnotím vše, co jsem se tu naučil.“

více o Letní škole AIPES [zde](#)
(Marie Kohoutová)